

Bülten Tarihi: 24.12.2022

Bülten No: 2022/19

Konu: Enerji (Isınma/Aydınlatma) Yardımının Prime Esas Kazanç Karşısındaki Durumu

Bilindiği üzere, 7420 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesiyle enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi belirli şartlar altında mümkün kılınmıştı. Bununla birlikte, mezkûr maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştı.

Bu minvalde, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 14.12.2022 tarihli ve 2022/26 sayılı genelgesinde 7420 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesinde yer alan enerji yardımının prime esas kazanç karşısındaki durumuna ilişkin açıklamalarda bulunulmuş olup söz konusu açıklamalar bültenimizin ilerleyen bölümlerinde yer almaktadır.

1. Enerji (Elektrik, Doğalgaz ve Diğer Isınma Giderleri) Yardımının Prime Esas Kazançtan İstisna Tutulmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Buna göre enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için;

"a) İşverenler tarafından sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere ödeme yapılması,

b) Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödemelerin maddenin yürürlüğe girdiği 09.11.2022 tarihinden 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılması,

c) Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödemelerin mevcut prime esas kazanç tutarlarına ilave olarak yapılması,

d) Mevcut prime esas kazanç tutarlarına ilave olarak yapılan ödemelerin aylık 1.000 TL'yi aşmaması,"

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

2. Enerji Giderlerine Karşılık Olmak Üzere Yapılan Ödemeler

-İşverenler tarafından sigortalılara yapılan enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için yapılan ödemelerin elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olması gerekmektedir. Dolayısıyla bunların dışındaki ödemeler (örneğin; su faturası) için söz konusu istisna uygulanmayacaktır.

-Ayrıca, enerji yardımının sigortalıya nakden ödenmesi veya sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma hizmetleri sunan üçüncü kişilere ödeme yapılmış olması prime esas kazançtan istisna olma durumunu değiştirmeyecektir. Dolayısıyla enerji yardımını sigortalıya nakden ödenmemiş olsa bile (örneğin; işveren tarafından sigortalının doğalgaz kartına yükleme yapılması, sigortalının elektrik faturasının ödenmesi) söz konusu ödeme prime esas kazançtan istisna olacaktır.

-İşverenler tarafından sigortalılara hem elektrik hem doğalgaz hem de diğer ısınma giderleri için ayrı ayrı ödeme yapılması halinde, enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulmasında elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödemelerin toplam tutarına bakılacaktır.

Örneğin; işverenin çalıştırdığı sigortalısına 450 TL elektrik yardımı, 1.100 TL doğalgaz yardımı ödemesi halinde, istisna tutarı belirlenirken 1.550 TL değil 1.000 TL esas alınacağından, 1.000 TL'yi aşan 550 TL prime esas kazançta dahil edilecektir.

3. Enerji Yardımının Prime Esas Kazançtan İstisna Olan Dönemleri

-İşverenler tarafından sigortalılara yapılan enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için yapılan ödemelerin ilgili maddenin yürürlüğe girdiği 09.11.2022 tarihinden 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılması gerekmektedir.

-Bu nedenle, işverenler tarafından sigortalılara enerji giderlerine karşılık mezkûr maddede belirtilen dönemlere ilişkin 30.06.2023 tarihinden sonra yapılan ödemeler istisna kapsamında sayılmayacaktır.

-Enerji giderlerine karşılık olarak yapılan ödemelerin ait olduğu ay/dönem dışında ancak mezkûr maddede belirtilen dönem içerisinde yapılması halinde, ilgili aya/döneme ait enerji yardımı söz konusu ödemenin yapıldığı ayın/dönemin prime esas kazancından istisna tutulacaktır.

4. Enerji Yardımının Mevcut Prime Esas Kazanç Tutarına İlave Olarak Yapılması

-Enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için, yapılan ödemelerin sigortalıların mevcut prime esas kazançlarına ilave olarak yapılmış olması gerekmektedir.

-Mezkûr maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla enerji yardımı yapılan işyerinde çalışmaya devam edenler bakımından esas alınacak mevcut prime esas kazanç, sigortalıya enerji yardımı yapılan aydan önce enerji yardımı yapılan işyerinden bildirilen en son aya/döneme ait prime esas kazanç olacaktır.

-Mezkûr maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra enerji yardımı verilen işyerinde sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar bakımından mevcut prime esas kazanç olarak sigortalının çalışmaya başladığı aya/döneme ilişkin prime esas kazanç tutarı esas alınacak olup; takip eden

aylarda aynı işyerinde çalışmaya devam eden söz konusu sigortalılar bakımından esas alınacak mevcut prime esas kazanç ise sigortalıya enerji yardımı yapılan aydan önce enerji yardımı yapılan işyerinden bildirilen en son aya/döneme ait prime esas kazanç olacaktır.

-Sigortalının aynı ya da farklı bir işverene ait birden fazla işyerinde çalışması halinde prime esas kazanç hesabı işverene ait her bir işyeri için ayrı ayrı yapılacaktır.

5. Mevcut Prime Esas Kazanç Tutarına İlave Olarak Yapılan Ödemelerin Aylık 1.000 TL'yi Aşmaması

-İşverenler tarafından sigortalılara enerji giderlerine karşılık olmak üzere mevcut prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan ödemelerin aylık 1.000 TL'yi aşmaması gerekmektedir. Söz konusu ilave ödemelerin 1.000 TL'yi aşması halinde 1.000 TL'ye kadar olan kısmı istisna kapsamında olacağından, bu tutarı aşan kısım prime esas kazançta tabi olacaktır.

-Toplu iş sözleşmesi veya hizmet sözleşmesi gereği işverenlerce sigortalılara enerji giderlerine karşılık olarak 7420 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce de bu nitelikte bir ödeme yapılması ve bu ödemenin ücret bordrosunda yakıt, ısınma yardımı ve benzeri şekilde ayrıca gösterilmiş olması durumunda, 1.000 TL'lik sınırın aşılmaması kaydıyla 09.11.2022 ile 30.06.2023 tarihleri arasında yapılan bu ödemeler için de ilgili Kanun'da düzenlenen istisna hükümlerinden yararlanılacaktır.

6. Diğer Hususlar

-İşverenler tarafından gerçeğe aykırı bildirim yapıldığının tespit edilmesi halinde daha önce istisna kapsamında prime esas kazançta dahil edilmemiş tutarlar 5510 sayılı Kanun'un 89'uncu maddesi hükümlerine istinaden işverenlerden gecikme cezası ve zammı ile tahsil edilecektir.

-Asgari Ücret Yönetmeliğinin "*İşverenin Sorumluluğu*" başlıklı 12'nci maddesinde işçilere sağlanan sosyal yardımlar sebebiyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapılamayacağı hükmü yer almaktadır. Bu hükme göre brüt asgari ücretin (prime esas kazanç alt sınırı) içerisine enerji yardım tutarının dâhil edilmesi mümkün değildir.

Saygılarımızla.

Söz konusu Genelgeye aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:

<https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Kurum/22620739#collapse5>

